

رتبه بندی عوامل موثر بر قیمت سهام در بورس اوراق بهادار با استفاده از روش TOPSIS-AHP فازی

محبوبه فراهتی* (مکاتبه کننده: m.farahati@yahoo.com) حسن حاله[†] (hhaleh@gut.ac.ir)

* دانشجوی دکتری اقتصاد سنجی، دانشگاه سمنان

[†] استادیار گروه مهندسی صنایع، دانشکده فنی و مهندسی گلپایگان

چکیده

شاخص قیمت سهام یکی از ابزارهای مهم در زمینه ارزیابی و انتخاب سهام شرکت ها بوده و افزایش آن منجر به افزایش تقاضا برای سهام شرکت ها می گردد. هم چنین شاخص قیمت سهام به منظور پیش بینی و تجزیه و تحلیل تاریخی از نظر سرمایه گذاران حایز اهمیت می باشد، بنابراین می بایست تغییرات این شاخص قبل از هرگونه اقدام در زمینه خرید و فروش سهام مورد توجه سرمایه گذاران واقع گردد.

در این مقاله ابتدا از طریق مطالعه تحقیقات و مقالات و کتب سرمایه گذاری و مصاحبه با کارشناسان، همچنین با استفاده از منابع کتابخانه ای و پایان نامه های موجود و مرکز اسناد و مدارک علمی عوامل موثر بر قیمت سهام شناسایی گردید. سپس رتبه بندی عوامل با استفاده از روش تاپسیس انجام گرفت. در این پژوهش، برای افزایش کارایی نتایج حاصل از تکنیک تاپسیس، با استفاده از روش تحلیل سلسله مراتبی فازی وزن عوامل مورد نظر تعیین گردید. نتایج نشان داد عوامل درونی نسبت به عوامل بیرونی دارای اولویت بیشتری در تاثیر گذاری بر قیمت سهام می باشند.

واژه های کلیدی: قیمت سهام، TOPSIS، تجزیه تحلیل سلسله مراتبی، رتبه بندی، بورس اوراق بهادار، محیط فازی

مقدمه

بورس اوراق بهادار به علت برخورداری از سود مورد انتظار بالا زمینه مهمی برای سرمایه گذاری به شمار می آید. بورس این امکان را فراهم می آورد تا دولت ها و موسسات و سایر اشخاص به منظور تامین مالی اقدام به فروش اوراق بهادار نمایند و سرمایه گذاران نیز از طریق خرید اوراق بهادار میزان ریسک سرمایه گذاری را کاهش داده و از این طریق بازده خود را افزایش دهند.

تغییرات قیمت سهام یکی از مهم ترین موضوعات مورد توجه هر سرمایه گذار است. شاخص قیمت سهام به منظور سرمایه گذاری سرمایه گذاران مورد استفاده قرار می گیرد و به عنوان یک شاخص مهم اقتصادی از دید اقتصاد کلان جامعه نیز از اهمیت زیادی برخوردار می باشد. با توجه به آنکه مهمترین عامل تاثیرگذار بر قیمت سهام، سود آوری یک شرکت می باشد که مبنایی برای انتخاب سهام شرکت ها قرار گرفته و تقاضا برای خرید سهام را تحت تاثیر قرار می دهد و عوامل دیگر به صورت غیر مستقیم و از طریق سود آوری منجر به تغییر در قیمت سهام می گردند، می توان از شاخص قیمت سهام به عنوان ابزاری در